

Stanovisko Hospodárskej komisie AS FMFI UK k Výročnej správe o hospodárení fakulty v roku 2007

Hospodárska komisia AS od svojho vzniku na zasadaní AS dňa 23.10.2006 pracovala v zložení (podľa abecedy) Chocholatý, Košinár, Pardubská, Straková, Toma a Veis. K 1.novembru 2008 komisiu opustila kol. Pardubská, ktorú po decembrovom zasadnutí AS nahradil kol. Rovan. Vzhľadom na to, že hlavná časť práce súvisiacej s vypracovaním tohto Stanoviska sa realizovala v novembri 2008, posledne menovaní kolegovia sa jej nezúčastňovali.

Už v roku 2007, pri oboznamovaní sa s materiálom Výročnej správy za rok 2006 sme veľmi rýchlo zistili, že Výročná správa, ako oficiálny materiál podávaný na RUK, je dokumentom pomerne zle čitateľným pre obyčajného smrteľníka a je to skôr sumár všetkej hospodárskej činnosti v podobe tabuliek. Aby bolo jasné: nik nespochybňuje jeho formu, ani obsah – forma je predpísaná a obsah je „iba“ taký, aký sa dá do tejto formy „natlačiť“. To, čo máme na fakulte členené do našich „fondov“, sa nachádza síce aj v tabuľkách Výročnej správy, ale pod inými kódmi, ináč členené a preto ťažko porovnateľné s našim plánovaným rozpočtom, ktorý bol odsúhlasený Akademickým senátom fakulty. Na túto skutočnosť nás upozorňovala pani tajomníčka už vtedy a tentokrát tiež. Keďže AS FMFI schvaľuje fakultný rozpočet v tej forme (teda v tom členení na fondy), ako je to zaužívané u nás, reálny pohľad na hospodárenie poskytujú práve porovnanie *plánu* použitia prostriedkov rozpočtu fakulty s tým, aký *reálny* hospodársky *výsledok* sa v príslušnom roku dosiahol. Preto nemá veľký význam sledovať to, čo sa píše v tabuľkách Výročnej správy určenej „pre úradníkov“, ale skôr sa pozeráť na to, ako a či sa naplnili očakávania formulované v plánovanom rozpočte na príslušný rok. Preto HK AS dostala od pani tajomníčky aj výsledky hospodárenia podľa členenia našich fondov a mohla porovnávať splnenie či nesplnenie „plánu“. Slovo „plán“ tu však treba vidieť v kontexte „toto *by* sme mali v úmysle dosiahnuť, *keby* ...“, teda ide o prognózy či skôr odhady možných príjmov a výdavkov na základe minulých skúseností a so zohľadnením zamýšľaných cieľov a investícií, za istého predpokladaného vývoja ostatných vonkajších parametrov. Za meniacich sa podmienok v rezorte, štáte, či dokonca vo svete (ako je tomu v súčasnosti) sa potom nemožno čudovať vzniku väčších disproporcií medzi „plánom“ a realitou a o to dôležitejšia je identifikácia príčin takých rozdielov – s cieľom poučiť sa pre budúcnosť.

Ako sa konštatuje v oficiálnej Výročnej správe o hospodárení fakulty v roku 2007, fakulta dosiahla v roku 2007 celkový hospodársky výsledok –14,58 mil. Sk. Toto hrozivé číslo sa skladá z výsledku podnikateľskej činnosti fakulty, ktorý predstavuje vyše 1,5 milióna Sk zisku a z výsledku tzv. hlavnej činnosti, ktorým je viac ako 16 miliónový dlh. Na tejto katastroficky vyzerajúcej bilancii sa podieľajú mzdové prostriedky a odvody za nevyčerpané dovolenky v roku 2007 vo výške temer 2 miliónov Sk a najmä odpisy budov a majetku vo výške 13 a trištvrte milióna Sk. Tu však treba povedať, že budovy nie sú fakultným majetkom, sú majetkom UK a my sme iba ich užívatelia. Formálne by teda mala vykazovať odpisy vo svojej bilancii iba UK, čo aj robí, ale - aby to po účtovnej stránke sedelo - vyžaduje, aby sa tieto fiktívne položky objavili aj v Správach o hospodárskom výsledku fakult. Takéto - z hľadiska fakulty fiktívne - položky nemajú žiaden vplyv na naše *skutočné* hospodárenie, nie je to teda dlh, ktorý by sme mali naozaj zaplatiť.

Z hľadiska hospodárenia fakulty sú oveľa dôležitejšími skutočné príjmy a výdavky fakulty, najmä porovnanie *plánovaného* a *skutočného* čerpania prostriedkov. Počas dvoch stretnutí v októbri sa členovia HK zhodli na hlavných otázkach, ktoré budú položené vedeniu pri spoločnom stretnutí. K takémuto stretnutiu došlo 18.11.2008, keď sme sa zišli s pani tajomníčkou a prodekanom Kušom, ktorí sú najkompetentnejšími osobami v otázkach hospodárenia fakulty (pán dekan sa stretnutia nemohol zúčastniť z dôvodu zahraničnej služobnej cesty). Na schôdzke členovia HK kládli otázky týkajúce sa konkrétnych položiek rozpočtu a dostávali k nim odpovede. Sústredili sme sa najmä na veľké prekročenia i nedočerpania limitov pri výdavkoch, resp. nenaplnenie príjmov. Všetky otvorené prípady boli uspokojivo vysvetlené. Pre ilustráciu:

- pýtali sme sa na veľké prekročenie sumy plánovanej na výdavky katedrií (namiesto 400 tisíc až 746 tisíc Sk) a najmä na to, ako sa taký fakt bude riešiť – a odpoveď znela, že katedrám, ktoré sa prekročenia dopustili, bude o prečerpanú sumu znížený limit v nasledujúcom roku;
- otázka o nedočerpaní 123 tisíc Sk určených na štipendiá – bola vysvetlená presnými pravidlami, ktorými štát určuje, aké veľké možno udeliť štipendium a skutočnosťou, že počty štipendistov vychádzajú z údajov predchádzajúceho roku – rok čo rok sa teda upravujú podľa situácie a nespotrebované peniaze škola musí vrátiť;
- jedna z otázok sa týkala aj nenaplnenia očakávaných príjmov v kolonke „Iné“, v rámci kapitoly „Nedotačné prostriedky“, (namiesto očakávaných 500 tisíc Sk bolo nakoniec iba 150 tisíc Sk) – vysvetlenie sa opieralo o dva fakty: 1) ak sa nejaká činnosť nekoná ako VHČ (na fakulte), neplynú na fakultu z takej činnosti žiadne príjmy; 2) zahraničné granty majú veľmi presné vymedzenie možného použitia prostriedkov – a ak sa na isté položky pri podávaní grantu nemyslelo, fakulta nemá ako z takých prostriedkov niečo získať.

Samozrejme, otázok položených v diskusii bolo oveľa viac ako je uvedených v tomto výbere. Potešiteľné je však zistenie, že niektoré položky tvoriace ešte v roku 2007 „mínusy“, by sa v hospodárení za rok 2008 nemali už objaviť, resp. mali by sa výrazne zredukovať – napr. výdavky za telefónnu ústredňu (427 tisíc Sk) či záhradnícke práce (395 tisíc). So zmenami telefonovania by mali poklesnúť už v roku 2008 na cca polovicu aj výdavky za telefónne hovory.

Záverom našej správy možno skonštatovať, že HK nenašla žiadne znaky neoprávneného narábania s prostriedkami fakulty a z pohľadu tohto zistenia možno doporučiť Akademickému senátu FMFI UK, aby Výročnú správu o hospodárení Fakulty matematiky, fyziky a informatiky UK za rok 2007 schválil.

Radi by sme však upriamili pozornosť vedenia na to, čo bolo sformulované do niekoľkých bodov v závere predošlého Stanoviska Hospodárskej komisie AS FMFI UK k Výročnej správe o hospodárení fakulty a odsúhlasené Akademickým senátom dňa 26.11.2007 – okrem iného aj to, že je nevyhnutné, aby existovala zodpovednou osobou podpísaná vytláčená forma rozpočtu na príslušný rok schváleného Akademickým senátom fakulty.

V Bratislave, 5.12.2008

Ivan Košinár
predseda HK AS